

Nieuwsbrief

Grimbergen 17 februari 2026

Het beste bakmeel.

Op 22 februari, de laatste zondag van de kortste maand is het weer maaldag.
Vers meel voor onze bakoven en voor liefhebbers van integraal gemalen biobaktarwe.
Verhalen over molens, malen en de Oyenbrugmolen, of over de geschiedenis van het kasteel en de ridders van Oyenbrugghen.
Welkom van 14u tot 17u. Het is ook mogelijk om dan je bestelde broodje af te halen.

Het kasteel van Oyenbrugghen

Ridders van Oyenbrugghen sneuvelen aan de zijde van Walterus van Grimbergen

Het beste brood van 't Ovenbuur.

Welkom op de maandelijks bakdag op zaterdag 21 februari.

Toch een beetje uitleg: de laatste zaterdag van deze maand is eigenlijk de 28ste. Maar de maaldag op de zondag daarop zou dan op 1 maart vallen. Het is dan gebruikelijk dat de datum waarop de zondag valt het weekend bepaalt. Wij bakken volkorenbrood, met gist of gededemd, met ons eigen biotarwemeel, kastanjebrood ook enkele roggebroden. Best bestellen via oyenbrugmolen@skynet.be. Afhalen kan zaterdag tussen 17u en 18u. Iedereen is welkom, je kan ook gewoon eens komen kijken. Maar wie wil leren bakken of meer wil weten over bakken in een traditionele houtoven laat best op voorhand iets weten.

Sneewklokje een vroege lentebode.

Ze komen ieder jaar vroeger uit. Vorige zondag, zoals het hoort, nog even bedekt onder de sneeuw. Maar de winters zijn niet meer wat ze waren. De opwarming van het klimaat is zichtbaar.

Vallei van de Maalbeek.

Moerasland toen het water nog niet door een bedding stroomde

Al vanaf de laatste ijstijd vormden zich in onze contreien valleien. Eeuwen lang heeft het smeltende ijs voor erosie gezorgd en het landschap getekend. In laaggelegen stroken ontstonden zompige moeraslanden waar het water eerder stil stond of nauwelijks bewoog.

Hoger op konden oerbossen ontstaan.

En langzaam zorgde het stromende neerslagwater naar de lagere gebieden voor enige erosie. Als mensen, eeuwen later, hogerop de bossen kaptten om aan landbouw te doen krijgt de regen vrij spel en gaat het dichtslibben van het moeras plots erg snel. Het effect van de ophoging van slib is sinds de middeleeuwen veel groter dan gedurende de duizende jaren voordien.

De waterloop baant stilaan zijn eigen weg. Die komt vaak meters hoger te liggen en vormt een bedding door de sliblaag in te slijten. Iedere overstroming brengt weer aarde aan de dijk, vult de vallei op en maakt de oevers stijler. De prehistorische turflaag ligt vaak 6m lager dan de oevers van de beek.

Aanvankelijk heeft de loop van het water nog vrij spel om te meanderen. Het reliëf en de weersomstandigheden maken dat een kronkelende bocht ruimer uitgesleten wordt. Of soms gaat de waterloop op natuurlijk manier gewoon rechtdoor lopen.

Maar 'Molens maken de Maalbeek' en niet alleen de watermolens doen dat. Op allerlei manieren verleggen en kanaliseren mensenhanden de waterloop. Meestal doen ze dat om het water sneller weg te krijgen. Oeverpercelen worden bebouwd of voor de landbouw in gebruik genomen. Soms wil het water weg uit dat keurslijf met overstromingen tot gevolg.

Door de opwarming van het klimaat zal dit allicht frequenter gebeuren.

Hoog tijd voor duurzame maatregelen.

Het debiet van de beek is gedeeltelijk bepaald door het neerslagwater dat er via greppels, zijbeekjes en ook langs aangelegde buizen, kokers en kanalen naar afgevoerd wordt. Dat is het water dat niet infiltreert in de bodem en kan voor overstromingen zorgen. Dat water zijn wij helaas kwijt.

Veel belangrijker is echter het water dat wel in de bodem kan dringen en via de spons van planten en eindeloze ondergrondse wegen en aders de waterloop voedt.

Water dat langzaam, door de sponswerking van de vallei, de wortels van de natuur kan beroeren, het grondwater op peil houdt en voor een rustig kabbelende beek zorgt.

Verstedelijking, verharding en beton, verdichting van de bodem door onze landbouw beletten een goede infiltratie van het regenwater zodat het direct afvloeit en voor overlast kan zorgen.

De sponswerking van de vallei valt stil en het grondwaterpeil zakt dramatisch.

Ontharden is noodzakelijk. Het vastrijden en uitputten van grote oppervlakten landbouwgronden moet anders bekeken worden zodat het regenwater wel, in de grond kan. En verder zoveel mogelijk het neerslagwater ophouden, bufferen en via swales en wadi's de tijd geven om het te laten doordringen in de bodem.

Op het voormalig stort bij de Poddegemhoeven hertselt de VLM de winterbedding van de Maalbeek zodat de beek weer ruimte krijgt.

Vandaag timmeren Landinrichtingsplannen en het Strategisch Project Groene Noordrand aan een duurzaam herstel van de Maalbeekvallei. Wij dragen met onze watermolen, waar wij kunnen, graag een steentje bij. Wordt vervolgd in de nieuwsbrief van maart.

Hartelijke groet,

Erik Van Hemelrijck Voorzitter
vzw Oyenbrugmolen, Oyenbrugstraat 140 1850 Grimbergen

De vzw Oyenbrugmolen zorgt verder voor het beheer en onderhoud van de Oyenbrugmolensite en de vele publieksactiviteiten. 'Oyenbrugmolen en Omgeving' is een natuureducatief project dat de synergie tussen het monumentale erfgoed en de vallei op voorbeeldige wijze wil optimaliseren. Haar doelstelling is dit beschermde erfgoedmonument aan de Grimbergse Maalbeek, en de 'Erfgoedinclusief projecten' verder te onwikkelen en de site nog meer te ontsluiten.

Wij sturen u graag onze maandelijkse nieuwsbrieven die de activiteiten aankondigen en onze werking toelichten.

Maar je kan ook, zonder verplichting, lid worden van onze vereniging.

Dat geeft ons een duwtje in de rug. Ieder jaar is er een gezellig en verbindend ledenfeest op de laatste zondag van augustus.

Voor het lidmaatschap kan je 15€ storten op BE80 0016 2748 3477 vzw Oyenbrugmolen.

Kijk ook op onze website: www.oyenbrugmolen.be

Wij sturen dit bericht naar 1358 personen die op één of ander moment of bij één of andere gelegenheid belangstelling voor de projecten rond de Oyenbrugmolen toonden en ons hun e-mailadres opgaven. Op die manier willen wij je graag op de hoogte houden. Reacties of suggesties zijn altijd welkom.

Liever uitschrijven? Stuur gewoon een berichtje naar oyenbrugmolen@skynet.be

